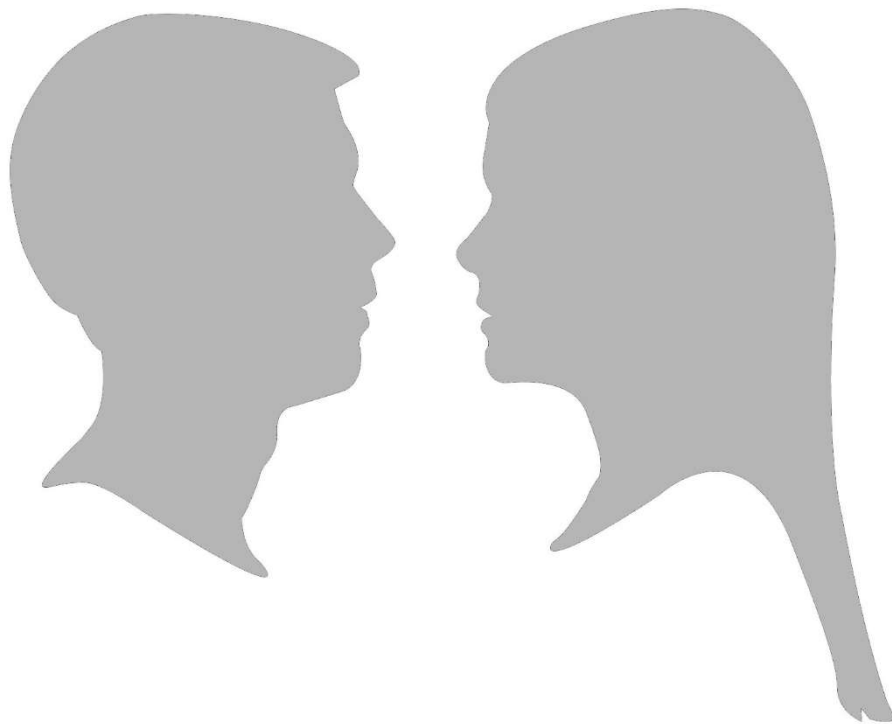

Een goed gesprek

Jaarthema voor de PKN 2018-2019

ook in Bolsward

Inleiding

Voor u ligt een aanzet tot een goed gesprek. Dat is precies wat het is, een aanzet. Het gaat er niet om dat de opzet slaafs gevolgd wordt, of dat 'het af' moet. We hopen op avonden met goede gesprekken.

Daar hoort ook een rondje bij, gewoon vragen aan elkaar hoe het gaat.

Verder laten we de opzet van de avonden over aan de groepen zelf. Dus ook vormen, filmpjes, afsluitingen etc. laten we aan de groepen en groepsleiders over.

Het is de bedoeling dat we zelf een Bijbel mee nemen naar de avonden.

We wensen u goede gesprekken toe:

Ds. J. Ariesen

Ds. Jaap van der Windt

En de leden van de V&T commissie

Wiebren Minnema

Willemina Chr. Vroegindewey

Johannes Holwerda

Rinske Jongstra-Couperus

1. Genesis 3: 8-13, Adam en Eva. *God en mens* (JA)
2. Genesis 4 9-16, Kain *Mens en medemens* (JA)
3. Johannes 2: 23-3: 21, *Nikodemus* (JW)
4. Lucas 10: 25-37, *Vragen naar de bekende weg* (JA)
5. Genesis 18: 16-33, *Gesprek over Sodom* (JW)
6. Johannes 8: 1-11, *Praten over een ander* (JW)
7. 2 Samuël 11 en 12, *David en Natan* (JW)
8. 2 Koningen 20: 1-6, Hizkia. *Bidden en werken* (JA)

1. Adam en Eva. God en mens

Lezen: Genesis 3: 8-13,

Te gebruiken als opening:
Een goed gesprek. Tussen mensen is er dan gelijkwaardigheid, beide gesprekspartners luisteren en spreken. En beiden hebben inbreng. Niet: "Ik zal je eens wat vertellen". Ook niet vermanend en streng: "Wij moeten eens even een goed gesprek hebben. Maar praat met elkaar van oog tot oog, van hart tot hart. In de bijbel kom je ook zulke gesprekken tegen tussen God en mens. Best bijzonder, want de goden van alle andere volken in het

oude oosten hadden geen enkele relatie met de mens. Zij leefden in hun eigen wereldje, de mens was slechts speelgoed en personeel. Die moesten offeren opdat de goden te eten hadden, bijv. Het bijzonder van onze God is dat hij een relatie met mensen zoekt. En God van met en voor mens wil zijn. Dat begint al gauw in de bijbel. Nadat God hemel en aarde geschapen heeft, volgt de mens met een partner. Kunnen ze samen een goed gesprek hebben. Maar ze wandelen en praten ook als gelijken met God. Totdat..... Ze eten van de verboden vrucht, leren goed en kwaad kennen. Ze krijgen a.h.w. een geweten. En het blijkt een slecht geweten, een schuldgevoel. Ze verstoppert zich als God komt. En God? God roept: "Mens waar ben je? Maar de voet van gelijkheid is weg. Ook onderling de mensen proberen van zich af te wijzen, de ander of iets anders de schuld te geven. Smoezen, ontwijkende woorden. En dan stelt God één vraag. De eerste en misschien wel belangrijkste van de bijbel. "Mens waar ben je?" Het gaat God er om waar ben je voor mij. Hoe ben je er in relatie met mij. De verhouding God- mens staat op het spel. Zoals Jezus hier op door gaat als Hij zegt: "Het grote gebod is De heer uw God liefhebben met hart en ziel". God zegt: "Mens jij bent mij alles. En wat betekenen ik voor jou?"

Voor de huisgroep:

Meer info Genesis : het boek bij uitstek waarin het geloofsgetuigenis doorklinkt dat God alles te maken heeft met mens en wereld. Het is meer dan enkel een boek vol biologie, aardrijkskunde en geschiedenis. het is HEILS- geschiedenis. God gaat met ons op weg. Een God en niet vele goden, een God met en niet zonder mens. Eerst was er ADAM= mens. Letterlijk : rode aarde . En er was ADAM, letterlijk : Uit rode aarde. In de oude Statenvertaling van 1637man en manin genoemd. De naam Adam werd een de man gekoppeld, de vrouw werd Eva genoemd (dat heeft te maken met het woord voor "Leven", als moeder a van alle levenden) Zij mogen samen met god door het leven, en de aarde bewonen, beheer en bewerken.. Maar het gaat al snel mis> Die slang, weet u wel. In de bijbel op vele plaatsen symbool voor het kwaad, satan, de duivel. Negatief, listig sluw en gemeen. Sprekend met "gespleten tong". Het verstoort de verhoudingen totaal: De mensen schamen zich voor elkaar. En ze hebben Gods vertrouwen beschaamd.

Wat denkt u? Zou die e uitdaging om juist van die ene af te blijven juist het moeilijkste zijn? Zoals wanneer je als kind van je moeder te horen krijgt: Dat koekje mag je niet hebben? Zijn "verboden vruchten" ook voor ons het lekkerst?

En ze schamen zich voor God, willen de confrontatie het liefst ontlopen. . Ze verstopten zich. En schuldbelijdenis, zoals bijv. van de verloren Zoon (Lucas 15: 18) is uitzonderlijk. Eerder beroepen we ons op Gods goedheid, zoals Petrus: Here u weet toch (Joh. 21: 15)

Hoe vindt u het, een God die weet. Een God die ons beter kent dan wij ons zelf (Psalm 139). geeft dat rust en houvast: je hoeft je niet ander/ beter voor te doen? Of is het beklemmend en een beetje bedreigend?

En God die alles weet> Ons door en door kent. Dat gaat nog veel verder dan "Big brother is watching You/ grote broer houdt je in de gaten", de beklemmende beschrijving uit het boek van George Orwell 1984. Je hebt niets meer helemaal voor, geen plek, geen moment. jezelf. En inmiddels zijn we helaas al gewend aan alle camera's overall, en Google e.d. die al bijna van te voren van ons weten waar we heen gaan om wat te doen. Dan toch zeker liever God, en een strenge privacy wet?

3

En wanneer wij ons door God geroepen weten , komen wij dan. Of zouden we ons ook liever verstoppen?

4

Wat zou u doen: Erlijk je uitspreken tot God, in gebed bijvoorbeeld. Of kiezen voor iets "veiligers/ onpersoonlijkers": Samen schuldbelijden in de kerk? of in de biechtstoel tegen over een mens ?

Zo hoorden vroeger in onze nederlandse Protestantse kerken Wetslezing, Schuldbelijdenis en genade verkondiging bij elkaar.

Maar God laat niet los het werk van Zijn handen. Voor onze hulp kunne wij bij God terecht (psalm 124: 8) Hij gaat door met de mens(en) . Maar er is wel wat verandert. Ons leven gaat door buiten het paradijs. Een levensweg, een woestijn reis , maar aan de horizon....

Afsluiten met bijv. : lied 840

2. Kain. Mens en medemens

Lezen: Genesis 4: 9-16,

Te gebruiken als opening:

Direct na Gods eerste vraag "mens waar ben je? " , volgt in Genesis direct de tweede. Vooraf gaat het trieste verhaal van de broers Kaïn en Abel. Samen spelen, samen opgroeien, samen werken. Een veeboer en graanboer. Samen offeren dankbaar voor de oogst/opbrengst, en dan....

A.h.w. recht onder Gods ogen:

Kain slaat Abel dood. En God reageert, Hij zoekt Kain op. En

hij stelt opnieuw een alles bepalend vraag : "Waar is je Broer?" Voor mens een logische vraag, maar – denken we dan- God die weet het toch, dit is vragen naar de bekende weg. En uit Kains reactie blijkt opnieuw dat de verhouding God- mens verstoord is. Kain schiet in de verdediging, ontwijkend. Hij stelt een tegenvraag. Hoe moet ik dat weten, moet ik op m'n broer passen?

En het zal ons niet verassen dat Gods antwoord luidt: JA. Ja jij mens bent verantwoordelijk voor de ander, je medemens.

En Kain wordt door God bestraft. Maar er ontstaat wel een gesprek , eigenlijk vooral onderhandeling op de hoogte van de straf,. En God rekent niet definitief af met Kain,. Straf ja, maar wel met kans op leven. Nieuw leven. En God gaat verder met deze slechterik, Kain. En met ons.

Zoals Jezus ook met deze vraag verder gaat in het grote gebod.

Naast: God lief hebben met hart en ziel, volgt hier op de vraag :

"Moet ik op m'n broeder passen?" hat antwoord: JA , Heb je naaste lief als je zelf .

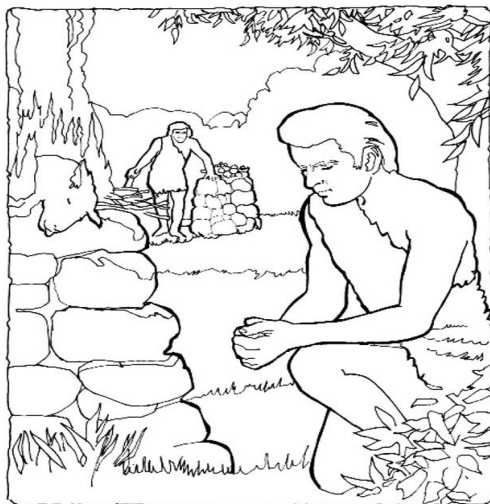
Voor de huisgroep:

Meer info

Genesis 4 begint en eindigt als stamboom van Kain. Daartussen in het diep trieste verhaal van de broedermoord. De zonen van Adam en Eva zijn aan de slag met de opdracht van God om de aarde te bewerken(Gen. 3: 23, 24) en nu niet langer in het Paradijs. Maar, zou je kunnen zeggen, in de harde werkelijkheid van deze wereld . Zwoegen en zweten. De Broers Kain en Abel voor zien samen in het levensonderhoud. Abel, de landbouwer, en Kain die veehouder is. Ze offeren aan God een dankoffer met de opbrengsten van hun arbeid. En dan zie je het kinderbijbelplaatje voor je: Van 2 rokend altaren. En Abel rook stijgt op naar God, en Kains offer wordt door God in de wind geslagen.

En velen zijn grootgebracht met het Commentaar dat Kain het vast niet meend . En dat God daarom. En dat Kain daarom vreselijk jaloers was, en dat hij daarom..... Maar dat zijn onze gedachten. Ten eerste lezen we niet over een offer met vuur en rook, en ook horen we niet- wat we ook niet kunnen weten, alleen met onze mensen gedachten verzinnen- wat God denkt.

Deze meer moderne kinderbijbelplaat geeft in ieder geval weer dat Kain in gebed is bij zijn offer. Maar hij gebruikt ook hier vuur , Abel is niet zo eerbiedig en gebruikt (nog) geen vuur. We horen hier van Dank, niet van een vraag gebed. Het is als in het lied (gezang 390, oude lied boek) 'K wil U o God mijn dank betalen. . En niet de uitgestrekte gopende handen van de bedelaar "Here Geef toch..."

1

Vaak vinden wij het makkelijker om God te vragen dan om te danken. Hoe gemakkelijk schiet onze dank erbij in. Ervaart u dat ook zo?

De uitdrukking die we kennen van Shakespeare "What is in a name" gaat in de bijbel vaak niet op. Heel veel namen hebben een betekenis. Als een levens programma vooraf. Zoals Jozua / Jezus: God redt. of als een verwoording van wat er in je leven gebeurd is: Mozes, = uit het water gered . Zo hebben ook de namen van de broers een betekenis :Kain de bezitter, de heerser, de verwerver. Kain vertegenwoordigt een manier van leven die ten koste gaat van anderen.

Abel niets, nietigheid, lucht, ademtocht, een zucht van de wind.(Zoals in Prediker 1: 2-4)

2

Wat denkt u. Zouden ouders hun , zou u uw, kinderen zulke namen geven? Of is de naam hier meer een bevestiging van hoe het gegaan is?

Zou Kain jaloers zijn omdat God Abel voortrok? Hoe vaak lezen we niet in de bijbel dat de oudste, de eerstgeborene bij God niet als vanzelf op de eerste plaats komt. Jacob en Ezaü (Genesis 27), Jozef en niet de oudere broers(genesis 37) of David en niet zijn grote broers(1 Samuel 16)

God houdt zich het recht voor zijn eigen keuze te maken. Zo is Hij herkenbaar en zo trekt Hij zijn spoor door de geschiedenis. Er is wat dit betreft een verband tussen de bijzondere manier waarop in het boek Genesis met het thema van de eerstgeborene wordt omgegaan en het thema van Gods verkiezing zoals we dat later met name in het boek Deuteronomium tegen komen. De centrale tekst over God die speciaal voor Israël kiest is Deuteronomium 6:6-8 waarin tot Israël wordt gezegd: 'U bent door Hem uitgekozen om, anders dan alle andere volken op aarde, zijn kostbaar bezit te zijn. Het is niet omdat u talrijker was dan de andere volken dat Hij u lief kreeg en uitkoos – u was het kleinste van allemaal! Maar omdat Hij u liefhad'. In het Hebreeuws klinken de woorden voor 'eerstgeborene' en voor 'uitverkorene' hetzelfde. Dat past goed bij het feit dat in de verhalen over eerstgeborenen God zich laat gelden als de God die zijn eigen keuzes maakt.

3

Is het bij ons nog vanzelfsprekend dat de oudste voorgaat. Zoals vroeger bij het erven van de boerderij , of het overnemen van de zaak?

God kiest dikwijls niet voor de beste, de grootste , de sterkste. David, de jongste en kleinste, verslaat zelfs een reus en wordt tot koning gezalfd. Mozes , die zegt: "God liever niet ik, want ik stotter", wordt

de leider van het volk en moet naar farao. Jona , die kiest voor een cruise naar elders, wordt toch door God naar Nineve gestuurd. Jesaja, die zegt niet te kunnen/ durven spreken, wordt door god toegerust tot een ven de grootste profeten. Maar bij Abel houdt het op, want die is gestorven. En God gaat dan zelfs verder met Kain de broedermoordenaar

4 Hebt u zich wel eens gerealiseerd, dat als God alleen voor Abel gekozen zou hebben -En wie zou dat niet, hij is klein zielig, wij zijn vertederd door zijn lot, en hebben de neiging om hem als heilige af te schilderen- dat dan met de dood van Abel het afgelopen zou zijn. De relatie tussen God en mens voorbij. Maar God gaat gelukkig toch verder met Kain. Wat vinden wij daarvan?

Kains leven wordt wel een stuk zwaarder En hij klaagt zijn nood bij God. Deze straf is ondragelijk zwaar. De klacht klinkt bijna als een Psalm: "U verdrijft mij nu (klacht tegen God). Nu moet ik me voor u verbergen (klacht tegen zichzelf) en : ieder die mij aantreft kan mij doden (klacht tegen de medemens/vijand) . Uitgestoten zijn ervaart Kain zwaarder dan de doodstraf.

5 In onze tijd wordt er stevig gediscussieerd of levenslang wel levenslang moet zijn. En ook de vraag of de doodstraf dan toch niet menselijker is duikt weer op. Kunt u zich iets voorstellen bij de worsteling van Kain. En luisteren we dan of zijn we keihard: Die moordenaar moet niet zeuren. Die heeft al zijn rechten verspeeld?

Gods geschiedenis met mensen stopt niet bij Abel. God gaat verder met Kain. En heel veel eeuwen later sluiten wij aan in die rij. En gaat God met ons door. Maar ook ons leven speelt zich zoals een beroemd boek zegt "East of Eden. ten oosten van het paradijs, d.w.z. vaak ver van God. Maar God overbrugt telkens die afstand, Hij komt naar ons toe, zoals h Hij in Jezus naar ons toegekomen is. En hij roept ons om te leven. Samen te leven Zoals in de verhalen van Adam en Eva en van Kain en Abel duidelijk wordt. Samen Met God EN samen met de naaste. Die twee horen onlosmakelijk bij elkaar.

Afsluiten met bijv. Gezang 441:1,7,9,10 (oude liedboek)

3. Gesprek met Nikodemus

Lezen: Johannes 2: 23-3: 21

Te gebruiken als opening:

Vers 16 is een tekst vol belofte over Gods liefde en zijn reddingsplan voor de wereld. We citeren deze tekst graag. Toch is de context van deze woorden spannend.

De Bijbel schetst in een paar woorden het portret van deze gesprekspartner van Jezus. Hij is een vertegenwoordiger van de leiders van Israël, de groep die Jezus uiteindelijk zou doden.

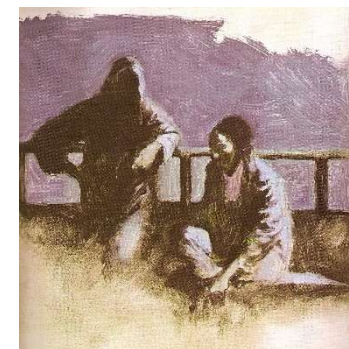
Hij maakt deel uit van het Sanhedrin. Daarin waren priesters, sadduceeën en farizeeën vertegenwoordigd. Nikodemus is een farizeeër, een van de ongeveer 6000 die er in die tijd waren. Hij komt in de nacht bij Jezus. Waarom? Wil hij niet gezien worden met deze vreemde rabbi?

Hij opent met de zin: 'Rabbi, wij weten dat u van God gekomen bent als leraar, want niemand kan de tekenen doen die u doet, als God niet met hem is'. Maar wie zijn die 'wij'? Zijn dat de farizeeën of alle leiders van de tempel? Kwam hij als vertegenwoordiger van een groep?

Jezus gelooft hem niet. De 'wij' zijn misschien wel onder de indruk van de tekenen en wonderen die Hij doet, maar ze zien niet echt wat die betekenen. Nikodemus tast tasten nog in het duister. Hij begrijpt het allemaal niet. Jezus fileert de leraar van Israël bijna. Hij leert hem dat je zelf eerst moet veranderen, opnieuw geboren moet worden, voordat je kunt zeggen: 'Wij weten dat U van God gekomen bent'. Jezus is immers niet alleen een leraar, Hij is de Zoon van God.

Was dit een goed gesprek? De twee mannen lijken langs elkaar heen te praten. De een weet alles, de ander weet niets. Niet echt een voorbeeld van een gelijkwaardig gesprek. En toch is er wat gebeurd. Nikodemus wordt een volgeling van Jezus. Het lijkt geen twijfel dat hij een leerling van Jezus was die ook bij de eerste gemeente betrokken was.

De wind heeft gewaaid. Nikodemus wordt uit de Geest geboren. Zo kan dat gaan in de ontmoeting met Jezus.

Voor de huisgroep:

Meer info

In het evangelie van Johannes staan slechts zeven tekenen beschreven: genezingen, opwekking van Lazarus, opstanding. Johannes heeft een duidelijke opbouw in zijn evangelie. Tot nog toe heeft Jezus alleen het teken van Kana gedaan: water in wijn. In 2: 23 staat wel dat Jezus veel meer tekenen deed, ook in Jeruzalem.

Vlak voor onze lezing staat ook de tempelreiniging beschreven. Niet een echt teken, maar wel een signaal aan de leiding van de tempel. De tempel was een religieus en ook politiek bolwerk. Er was samenwerking met kooplieden en Romeinen. En zoals dat gaat bij religieuze instellingen: er kwam veel mensenwerk bij kijken. Jezus wijst op zichzelf: Hij zal de tempel afbreken en in drie dagen opbouwen.

In vers 22 staat: *Na zijn opstanding uit de dood herinnerden zijn leerlingen zich dat hij dit gezegd had, en zij geloofden de Schrift en alles wat Jezus gezegd had.*

Net zoals Nikodemus begrepen zijn leerlingen vaak ook niet wat Jezus zei.

In heel het evangelie van Johannes zie je een argwaan tegenover het geloof door de tekenen die Jezus doet. (4: 48; 6: 26) In 2: 23, 24 staat heel duidelijk dat Jezus de mens doorgrondt en niet vertrouwt als zij geloven door wonderen.

Dat is het begin van deze Bijbellezing: Leiders van Israël die geschouwd zijn door de tempelreiniging en argwaan tegenover wondergehoof.

Hoe ervaart u het begin van het gesprek tussen Jezus en Nikodemus?

Nikodemus komt in de nacht. Bij het lezen van het evangelie Johannes moeten we steeds bedacht zijn op dit soort woorden vanwege de dubbele lading. Letterlijk betekent het: het gesprek heeft zich in de koelte van de nacht afgespeeld. Wellicht wilde Nikodemus ongezien Jezus ontmoeten. Figuurlijk betekent het dat Nikodemus nog in het duister tast. Hij ziet het nog niet. Dat blijkt ook duidelijk uit de misverstanden in het gesprek.

Nikodemus is een Jood, met een Griekse naam. Zijn naam betekent overwinnen.

Er waren in Jezus' tijd zo'n 6000 farizeeën in Israël. Het waren vrome mannen die zich in afzondering wijdden aan het bestuderen van het woord van God en ook streefden zij naar een reinheid zoals in Leviticus wordt voorgeschreven aan de priesterklasse.

Wat betreft de leer stonden de farizeeën dicht bij Jezus. Zij leefden met de wet van Mozes, de geschriften van de profeten en de psalmen. Ook de mondelinge traditie was voor hen gezaghebbend. (Gij hebt gehoord dat er gezegd is...)

Wat betreft regels over Sabbat, reinheid en omgang met zondaren botste Jezus wel regelmatig met de farizeeën.

De priesters en sadduceeën stonden veel verder van Jezus af.

Hoe zou u/jij in uw eigen woorden uitleggen wat 'opnieuw geboren worden' betekent? In het Grieks staat 'van boven geboren worden'.

Zie jij/u de wedergeboorte als een punt, of als een lijn? Als een moment (doop of belijdenis) of als levensheiliging, iets wat je hele leven doorgaat? Kunt u in uw leven een moment noemen waarop u 'opnieuw geboren' werd? Of is er eerder sprake van een proces?

De titel **Zoon des Mensen**

komt uit een visioen van Daniël 7: 13-14. *'¹³In mijn nachtelijke visioenen zag ik dat er met de wolken van de hemel iemand kwam die eruitzag als een mens. Hij naderde de oude wijze en werd voor hem geleid. ¹⁴Hem werden macht, eer en het koningschap verleend, en alle volken en naties, welke taal zij ook spraken, dienden hem. Zijn heerschappij was een eeuwige heerschappij die nooit ten einde zou komen, zijn koningschap zou nooit te gronde gaan.'*

Jezus verwijst naar zichzelf met dit beeld. Nikodemus heeft dit ongetwijfeld herkend. Jezus noemt zichzelf ook de Zoon van God. De

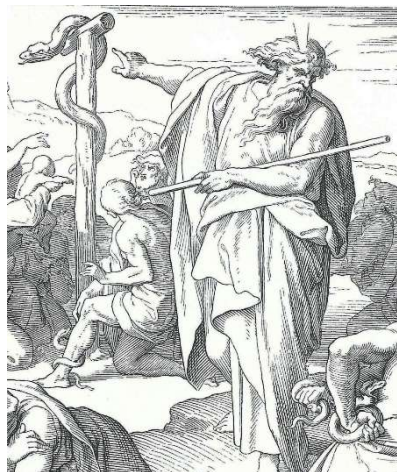
De essentie van wat echt leven is, is wat hem betreft niet dat je uit je moeder geboren wordt, maar dat je uit God geboren wordt. Niet dat je op de wereld gezet wordt, is beslissend voor je bestaan, maar dat je deel krijgt aan het waarachtige, volle leven. Niet het biologische leven, maar de levende God is de bron waaruit je voortkomt. (uit een preek van Frits de Lange)

Joodse leider Nikodemus protesteert, zo te zien, niet. Hij wordt een leerling van Jezus (Joh., 19: 39).

4 Wat betekent het voor U/jou dat Jezus zichzelf de Zoon van God noemt?

5 Lees het verhaal van de **koperen slang** met elkaar: Numeri 21: 4-9.

Waarin ligt voor u/jou de vergelijking tussen het verhogen van de Zoon des mensen en van de koperen slang?

Citaat: "Jezus kwam niet om vragen te beantwoorden maar om ze te stellen; niet om de ziel van de mens in slaap te sussen maar om hem wakker te schudden". Herken je dat ook in jouw eigen leven?

6 Durf jij het gesprek met iemand de confrontatie aan te gaan? Waarom wel/niet?

Aan het einde van het gesprek heb je het gevoel dat Nikodemus nog niet veel verder gekomen is. Toch blijkt later dat hij een leerling van Jezus geworden is. In hoofdstuk zeven neemt hij Jezus al in bescherming. En in hoofdstuk 19 is hij het die samen met Jozef de heer begraaft.

7 Nikodemus staat voor het establishment. In de vorige eeuw had de kerk veel invloed in de samenleving: christelijke partijen, dagbladen, omroepen, verenigingen, scholen etc.

Verlangt u wel eens terug naar die tijd?

Afsluiten met bijv. NL 655, 654, 686

4. De wetgeleerde. Vragen naar de bekende weg

Lezen: 4 Lucas 10: 25-37

Te gebruiken als opening:

In wat ongetwijfeld een van de bekendste bijbelgedeelten is wordt gevraagd naar de bekende weg. De gelijkenis van de barmhartige Samaritaan is bij velen van ons heel populair. Maar het goed om je te realiseren dat dit verhaal slechts een voorbeeld is, gebruikt door Jezus in een goed gesprek. Ja, een heel goed gesprek. Een stevige theologische discussie. Een wetgeleerde stelt Jezus een vraag. Hij komt er speciaal voor naar Jezus, want de wetgeleerden hoorden nu niet direct bij de volgelingen, /discipelen. En ook niet bij het volk dat dikwijls als grote nieuwsgierige schare naar Jezus kwam. Nee integendeel, ze moesten Jezus niet. En daarom deze vraag naar de bekende weg: een poging om Jezus te vangen. Te betrappen op godslasterig. de man zegt wel "meester, Rabbi". Maar of hij werkelijk op voet van gelijkheid aan dit steekspel met woorden begint. Opvallend is dat er gezegd wordt: het eeuwige leven erven. Wie zijn dan de erfgenamen, de nakomelingen van Abraham (Het volk Israël?) Of is het nodig, wat de meeste rabbijnen leren, om nauwgezet de wet/ de Thora te houden. Wat vindt Jezus daarvan. men had de indruk uit eerdere discussie (Rondom aren pluken en genezingen op sabbat (Lucas 6) dat Jezus het niet zo nauw nam met de wet. Of op z'n minst een afwijkende opvatting uitdroeg. Dus controle! Want blijkt hij theologisch af te wijken, dan is zijn rol als leraar uitgespeeld. Dat kan en mag niet.

Maar zoals gebruikelijk in zulke gesprekken onder geleerden, Jezus stelt een tegenvraag: "En wat vind je zelf? het doet me denken aan een bezoeker aan de huisarts. Stond deze vroeger wanneer je de spreekkamer binnen kwam al te zwaaien met een recept voor paracetamol, nu niet meer. Als jij met je zorgen vraagt: "en dokter.....? En je kijkt hem/ haar afwachtend aan. Dan is de reactie een even afwachtende en vragende blik? En wat vind je zelf? Maar daarvoor ga je toch niet naar de dokter.

Daarvoor gaat e man toch niet naar Jezus. maar hij laat zich niet kennen. Keurig rolt het antwoord eruit Zoals in de Thora te lezen staat: God liefhebben(Deuteronomium 6: 5), en voor de volledigheid nog keurig aangevuld met: en de naaste (Leviticus 19: 18). Precies zegt Jezus, je weet het wel. Doe het dan ook. Maar

de man laat zich niet zo makkelijk afschepen. Hij zal Jezus krijgen. Hij vraagt door naar e naste . En dan vertelt jesus de gelijkenis.

En wij: blijven wij ook altijd maar weer vragen en uitvluchten verzinnen om maar niet aan die simpele opdracht te hoeven voldoen. God liefhebben en de naaste. En luisteren wij naar Jezus aansporing: doe dat dan! U kent het prachtige lied toch wel: "Geen woorden maar daden. ..."

Voor de huisgroep:

Meer info

Doen wat je zegt, geen woorden maar daden. Ja het hort onlosmakelijk vbij ons geloof. Maar zijn we er dan? Zijn wij dan erfgenamen van het eeuwige leven. Geloven is toch meer dan goede daden doen?

Anders gevraagd: Kunnen wij zo de hemel verdienen. Je houden aan de 5 zuilen van het geloof, zoals de Islam belijdt. Goede werken doen, zoals zeker in de tijd dat de Reformatie ontstond de leer was in de Rooms Katholieke kerk. De Thora uitvoeren naar de letter, zoals de strengste rabbijn het vol k leerde. En de farizeeën konden er wat van met alle geboden en verboden, uitgewerkt tot in de punten en komma's.

1 Hoe kijkt u aan tegen de kernuitspraken van de Reformatie , in dit verband. Alleen door het geloof, alleen door genade, alleen door Gods woord worden wij behouden? Dus vooral:"

Stil maar wacht maar alles wordt nieuw". (Alles Wordt Nieuw I, lied 30), meer dan "God roept ons, mensen, tot de daad"(Gezang 474, oude liedboek)?

De schriftgeleerde vraagt ter verduidelijking naar de naaste? Wie is dat dan? Voor de Joden was dat niet voor iedereen het zelfde. de discussie ging niet over de volksgenote, Ja natuurlijk die hoorden erbij. maar god het ook voor vreemdelingen. Ook zij die zich

bekeerden tot het jodendom, als ""proselieten"" zich aansloten bij het Joodse geloof. En later werd de vraag: en hoe zit het dan met christenen. Joden, die naast het geloof in de God van Israël , JHWH, ook Jezus erkenden als de Her, de beloofde Messias. En nog veel sterker, degenen die uit andre volken Christen geworden waren, zoals ook wij. Zonder iets van de Joodse gebruiken over te nemen (Niet besneden, geen spijswetten, de zondag i.p.v. de sabbat heiligen)

2 Wie is de naaste voor u? familie, vrienden. Of ook stadgenoten? En andere mensen, hoe zit het met veemdelingen ? asielzoekers Turken en Marokkanen, ooit als "Gast"-arbeiders naar ons land gekomen? Hoe gaan wij om met de vreemdeling die in onze steden woont (Bijv. Exodus 20: 10)? En doen we dan ook werkelijk wat we zeggen. Of spreken we hooguit mooie woorden?

Hopelijk hebt u uit de talloze preken door de jaren heen over die t bijbel gedeelte onthouden dat het bij de vraag naar de naaste niet zozeer gaat om de ander. Het gaat veel meer om je zelf. Wat Jezus ons duidelijk probeert te maken is dat het b niet gaat om: Wie is mijn naaste, wie is voor mij een naaste? nee Hij kijkt u , jou aan en vraagt met klem. Voor wie bent t u een naaste? En dan denken we nog even verder: Het gaat niet om het ZIJN. Je bent niet de naaste, dat is geen blijvende toestand. Opnieuw gaat het om het doen. Je wordt voor een ander tot een naaste. Door wat jij voor een ander doet maak jij jezelf voor diegene tot een naaste. Je weet het wel zegt Jezus: " Ga heen en doe evenzo. "En dan wijst hij op het handelen van de samaritaan. Een buitenstaander, die helpt , terwijl juist de religieuze vlksgenoten bij uitstek het schromelijk laten afweten.

3 Da's makkelijker gezegd dan gedaan, situaties als in de gelijkenis komen wij toch niet zo vaak tegen? Inderdaad. Probeer daarom maar eens samen met elkaar na te deken of in welke situaties en op welke manieren je jezelf tot naaste kunt maken voor iemand.

Het doet wel extra veel pijn , nu Jezus en s Samaritaan -geen volksgenoot, maar vreemdeling en aardsvijand bij uitstek voor de joden- tot voorbeeld stelt. Zo wrijft hij nog eens extra zout in de wonden van de wetgeleerde. Nu kan dat nooit kwaad om zout in de

wond te wrijven (figuurlijk dan). Zout ontsmet, zout reinigt, zout conserveert, zout is een kostbaar bezit (Zeker in warme droge streken. De Romeinse legioenen werden betaald in zout= soldij), Zout geeft smaak en kracht. En een klein beetje is meer dan genoeg om heel veel

4

Weet u nog wat er door Jezus tot ons gezegd wordt over zout in de Bergrede? (Matteüs 5: 13-16). Steek daar uw licht maar eens op.

Dat God niet Joden inschakelt in zijn heilsplan gebeurt wel vaker in de Bijbel. Bijv. Koning Kores, die in Jesaja 44 "knecht des heren" genoemd wordt, omdat hij het volk terug laatkern uit ballingschap. Voor hem wordt zelfs de term Messias gebruikt.

En laten we vooral de vrouwen niet vergeten die genoemd worden in de stamboom van Jezus (Matteüs 1: 1-17) Het zijn buitenlandse vrouwen, en dan ook nog niet van onbesproken gedrag (zie: Genesis 38: 30; Jozua 2:1 en 6: 25; Ruth 4: 130-17)

In de jaren 70 kwam er een grote zendingsdelegatie uit Indonesië naar Nederland. Men schrok enorm van de trieste situatie, en de terugloop in onze kerken. Het gebrek aan warmte en enthousiasme. Men vertrok en liet ons een boekje na met de titel "Zending in Nederland"

Hoe zou u het vinden las vreemdelingen, buitenlanders ons kwamen vertellen hoe wij het zouden moeten doen in de kerk. Zending bedrijven in ons midden. De tijd dat wij als de gene die alles voor het zeggen hebben in geloofs- en kerkelijke zaken, en dat over heel de wereld kunne uit dragen is voorbij. Staat u open voor zending omgekeerd?

Het zou waarschijnlijk een hele uitdaging zijn om met christenen van nalle windstreken "een goed gesprek" aan te gaan. Zouden wij ook luisteren?

Afsluiten met bijv. zingen lied 320: 1,2,3 of lezen lied 1002)

5. Gesprek over Sodom

Lezen: Genesis 18: 16-33

Te gebruiken als opening:

Abraham 'gaat dichterbij' God toe (vs. 23) en pleit voor Sodom. Dat is een prachtig beeld voor het gebed: dichterbij God toe gaan. Het gebed is een vertrouwde omgang, een gesprek van dichtbij. En Abraham bidt niet voor zichzelf. Hij vraagt iets voor Lot, die hem lelijk behandeld heeft. Hij vraagt iets voor Sodom, dat een goddeloze stad is. Hij denkt niet aan zichzelf, hij denkt aan de ander.

Abraham is een priesterlijke figuur. Hij houdt God vast en hij houdt de wereld vast. De meesten houden God vast en laten de wereld los. Of ze houden de wereld vast en laten God los. Abraham houdt beide vast: God en de wereld, en hij bidt God om genade voor de wereld. Maar God kan toch niet al het kwaad ongestraft laten! Kan God voorbijgaan aan alle ongerechtigheid en onmenselijkheid, met alle slachtoffers, omdat één mens hem daarom vraagt? Nemen we God nog wel serieus als Hij steeds maar weer genadig is?

Abraham onderhandelt, dingt af, komt uit op een heel klein aantal van tien rechtvaardige mensen. Uiteindelijk blijkt dat Abraham niet doorgrondt hoe slecht het met de stad, met de wereld gesteld is. Er zijn zelfs geen tien rechtvaardige mensen. Lot en zijn gezin worden uit de stad gevoerd.

Heeft Abraham voor niets gepleit? Heeft al dat bidden toch geen zin? Doet God toch wat Hij wil? Nee, we leren God anders kennen uit de Bijbel. Bidden voor de ander heeft zeker zin. God wil gebeden zijn. God wil dat we dichterbij hem toe komen, steeds weer. God wil dat de rechtvaardigen tot Hem roepen en om genade vragen voor de wereld, onzelfzuchtig. Dat is geen formaliteit, niet alleen een goede gewoonte. Dat is onze priesterlijke roeping. Zo brengen we de wereld steeds weer voor God in het verlangen naar vergeving en genade. Het kwaad is immers groot en God is rechtvaardig.

Voor de huisgroep

In het kader van 'een goed gesprek' kun je je afvragen wat dit voor een soort gesprek is. Abraham lijkt wel een advocaat voor de rechter, die zijn besluit eigenlijk al genomen heeft. En toch is het een gesprek. Er is warmte, er is ruimte voor kritiek, er is ruimte voor onderhandelen. Het is geen gesprek waarbij de uitslag vast staat. De een luistert naar de ander.

1

Of staat de conclusie eigenlijk al wel vast?

Wat denkt u?

Wat vind u van dit gesprek? Welke vragen roept het op?

Het verhaal van Sodom en Gomorra is een begrip geworden. Het is de poel van verderf (Deut. 29; 22; Jes. 3: 9; Jeremia 23: 14; 49: 18) Ook Jezus verwijst er naar terug als Hij spreekt over het oordeel (Mat. 10:15; 11:23, 24//Lucas 10:12; 17:29).

Wat waren de zonden van Sodom en Gomorra? Het gaat niet over oprechte liefde tussen mannen of tussen vrouwen. Gen. 19: 4-9 beschrijft een grimmige sfeer van:

- Ongastvrijheid, vreemdelingenhaat
- Seksuele perversiteiten (verkrachting, geweld, onvrijwillige seksuele omgang)
- Goddeloosheid

Je kunt in onze tijd de krant niet openslaan of naar tv kijken en je komt deze dingen tegen.

Via internet is in onze tijd Sodom en Gomorra zeer bereikbaar. Cyberseks, verkrachting en uitbuiting van kinderen, machtsmisbruik zijn aan de orde van de dag. Abraham had weinig zicht op de zondigheid van de stad. Het was erger dan hij zich kon voorstellen. Hoe is dat met ons en met internet?

2

Hoe gaan we daarmee om, in ons eigen leven, in de opvoeding, etc.

Kijkt u eens op de site van IJM naar recente verhalen over cyberseks.

3

Gelooft u dat dit soort zonden een rol spelen in Gods oordeel?

Genesis 18 verkondigt het optreden van de Rechter van de aarde in een gericht over de zondige steden Sodom en Gomorra. De verwachting van een gericht zien we ook herhaaldelijk terug in het Nieuwe Testament. (Mat. 25: 31-46; Joh. 12: 44 ev.; 2 Tim. 4)

4

Wat doet dit met u? Speelt de verwachting van een gericht een belangrijke rol in jouw geloof?

Abraham spreekt God aan op zijn 'gerechtigheid': ²⁵Zoiets kunt u toch niet doen, hen samen met de schuldigen laten omkomen! Dan zouden schuldigen en onschuldigen over één kam worden geschoren. Dat kunt u toch niet doen! Hij die rechter is over de hele aarde moet toch rechtvaardig handelen? Handelt God naar uw idee rechtvaardig?

5

In 2 Petrus 2: 5-10 wordt teruggegrepen op het verhaal van Sodom en Gomorra als afschrikwekkend voorbeeld. Petrus roept zijn lezers op tot levensheiliging. Doe niet mee aan de zedeloze wereld: laster, overspel, verleidingen, hebzucht.

6

Op welke manier zouden we elkaar kunnen stimuleren om weg te blijven bij dit soort zonden.

Abrahams idee is dat de grote groep onrechtvaardigen in de stad Sodom mag profiteren van een kleine groep rechtvaardigen. Gelovigen zijn als een soort priesters aanwezig, waardoor meerdere mensen gered worden.

Dat beschrijft René Paas in zijn boek 'vreemdelingen en priesters' ook: In een tijd waarin lang niet iedereen gelooft, ook onze kinderen vaak niet, kunnen wij als priesters aanwezig zijn. Wat vind je van die gedachte?

7

Geloof u in de kracht van voorbede? Kunnen wij priesters zijn die voor anderen vergeving bemiddelen? Of moet ieder persoonlijk vergeving vragen voor zijn eigen fouten?

Je kunt afsluiten met: NL 202, 1010 of Opw 428.

6. Praten over een ander

Lezen: Johannes 8: 1-11

Te gebruiken als opening:

Het lijkt erop dat deze vrouw niet toevallig betrapt is op overspel. Hoe vaak komt het ook voor dat iemand op heterdaad betrapt wordt? Bovendien kwam het de Joodse leiders wel erg goed uit aangezien ze zo een mooie kwestie hadden om eens aan Jezus voor te leggen. Opmerkelijk is dat de man, waarmee de vrouw overspel had begaan, niet meegenomen is. De Joodse wet schreef namelijk voor dat beide personen gestenigd moesten worden. Het heeft er alle schijn van dat de vrouw in de val gelokt is door de Joodse leiders. Zij wordt namelijk door de Joodse leiders gebruikt om een strikvraag aan Jezus te kunnen stellen.

Jezus had kunnen vragen waar de man is, een soort tegenaanval. Hij had een heel theologisch verhaal kunnen houden over schuldig zijn en toch vrijspraak krijgen. Dat doet Hij niet. Dit gesprek wordt goed, omdat Hij door de ander in alle rust, bijna zwijgend, een spiegel voor houdt.

Wat is dat toch dat we er beter in zijn de vinger op de zere plek te leggen bij een ander, dan bij onszelf? De splinter en de balk. Hoe komt het toch dat het ons een goed gevoel lijkt te geven als we kunnen vertellen hoe fout, dom of nalatig een ander is?

Keurt Jezus overspeligheid goed? Nee. Maar Hij gaat niet tegenover de vrouw staan, Hij gaat naast haar staan. Je helpt de ander veel beter op weg als je samen vooruit kijkt: niet weer...

In een goed gesprek hoef je niet altijd veel te zeggen. Soms hoef je alleen maar veelbetekenend te kijken.

Voor de huisgroepen:

Het verhaal speelt zich af in de tempel. Het morgenoffer is gebracht en de menigte verzamelt zich rondom Jezus. De schade is leergierig (Johannes 7: 31). In de schaduw van de zuilengalerij van Salomo geeft Jezus les.

Dan verschijnt er een groep geestelijke leiders die een vrouw met zich meenemen. Zij is op heterdaad betrapt op het plegen van overspel. Met een zekere opwindingsplaatsen zij de vrouw in het midden zodat iedereen haar goed kan zien. Alle ogen zijn op haar gericht terwijl ze aan de schandpaal wordt genageld.

Volgens Leviticus 20: 10 en Deuteronomium 22: 22 - 24 moet deze vrouw door middel van steniging ter dood gebracht worden.

Maar waar is de man? Die zal het toch wel bij geweest zijn als het op heterdaad was. Deuteronomium 22: 22 hoort hij er wel bij te zijn.

De wet is niet zo vrouwonvriendelijk als deze Schriftgeleerden doen voorkomen. Het feit dat ze alleen deze vrouw meegenomen hebben, maakt duidelijk dat het hen om iets anders te doen is. Het gaat om een strikvraag. Het gaat niet om hun liefde voor de wet van Mozes, maar om hun haat tegen Jezus.

We weten niet wat Jezus schrijft. Wellicht heeft hij door op de grond te schrijven de aandacht van de vrouw afgeleid.

De Joodse leiders zoeken met hun vraag een aanleiding om Jezus aan te klagen. Als Jezus zou antwoorden dat de vrouw gestenigd moest worden, konden ze hem aanklagen bij de Romeinen. Die hadden namelijk alleen het recht om iemand ter dood te veroordelen. Als Jezus zou antwoorden dat de vrouw niet gestenigd moest worden, kon Jezus aangeklaagd worden bij Joodse Hoge Raad. Hij hield zich namelijk dan niet aan de Joodse wet.

Wat vind je van dit optreden van Jezus? Wat is volgens jou/u de boodschap?

We hebben in het leven vaak te maken met dilemma's. We moeten van twee kwaden het minst kwade kiezen. In dit geval: de vrouw stenigen is geen optie. Goedkeuren wat zij deed ook niet.

Er zijn veel van dit soort dilemma's:

- bij echtscheiding: soms is bij elkaar blijven erger dan uit elkaar gaan.

- bij noodweer: bij zelfverdediging wordt doden van een ander gerechtvaardigd
- stelen van een brood als er sprake is van armoede en onderdrukking

 Hoe moeten we volgens u/jou met dit soort dilemma's omgaan?

Jezus leert ons niet dat alles geoorloofd is, of dat we vooral geen oordeel mogen hebben over slechte dingen. Jezus doet een beroep op het geweten van de omstanders. Die wordt gevormd door opvoeding, levenservaring en omgeving. We leven in een tijd waarin de normen en waarden vooral vanuit de samenleving worden aangereikt. Toch geloven wij dat de norm voor ons geweten uiteindelijk niet bij de mensen ligt, maar bij God. Ons geweten wordt dus vooral gevoed door Bijbelstudie.

Maar de Bijbel is niet over alle dilemma's even duidelijk. Wat we dan nodig hebben is een goed gesprek. Bent u daarmee eens?

 Wat zou het betekenen dat er staat dat 'de oudsten' het eerst weggingen?

We leven in een tijd waarin huwelijkstrouw en monogamie steeds meer naar de achtergrond verdwijnen. Een datingsite als 'second love' is daar wel een heel duidelijke uiting van.

 Hoe staat u daar zelf tegenover? Is de huwelijksmoraal, de moraal van liefde en trouw achterhaald?

Binnen de gemeente komt overspel ook voor. Hoe kunnen we daar als gemeente het beste mee omgaan? Hoe zouden we daar het beste mee om kunnen gaan?

- Als het nog geheim is...
- Als het algemeen bekend is...

30% van de mensen die een datingsite bezoeken heeft reeds een relatie.
30% van de stellen, die uit elkaar gaan, geeft als reden voor hun scheiding overspel op.
90% van alle mensen keurt vreemdgaan af

In het verhaal blijkt dat het gemakkelijker is om een fout van een ander aan te wijzen. Herken je de neiging om te (ver)oordelen?

Herken je dat roddel ook een manier kan zijn om je als groep beter te voelen dan een ander?

'Elkaar ongenadig de waarheid vertellen' is een bekende uitdrukking. Heb je wel eens meegemaakt dat je het idee had dat God je 'genadig de waarheid' vertelde?

'Hij die zonder zonde is, werpe de eerste steen'. Dit betekent niet dat wij elkaar nooit kunnen aanspreken op fouten? Maar laten we elkaar aanmoedigen om dit aan te vullen met: 'Ik veroordeel jou ook niet, ga heen en zondig niet meer.'

Als afsluiting kunnen we lezen: NL 400

7. Natan en David

Lezen: 2 Samuël 12: 1-15
Voor de context 2 Samuël 11

In de adventstijd speelt de naam van David een belangrijke rol. In de stad van wordt uit het geslacht van David de Zoon van David geboren. Dat is wel heel veel eer voor de

despoot die zich op een avond vergreep aan de vrouw van Uria. Hoe kan David nu een man naar Gods hart zijn? (1 Sam. 13: 14)

In grote delen van zijn leven beantwoordde David aan de verwachtingen van God. Hij verzette zich tegen Goliath die spotte met de God van Israël. Hij haalt de ark naar Jeruzalem, omdat hij God wilde eren. Hij schreef liederen waarin hij zingt over de trouw, de herderlijke zorg en de grootheid van God.

Maar de goede mens David viel voor de verleiding van despotisme. De verleiding om boven de wet te staan, als niemand het ziet, is heel groot.

En dan volgt er een goed gesprek. Natan vermaant de koning met een gelijkenis. Heeft David niets vermoed toen Natan aan het hof verscheen? Hoe blind was hij toen hij met open ogen in het verhaal tuinde? Was hij zover van de werkelijkheid weggezongen?

Maar dan komt zijn sterkste moment, het berouw. Niet vanwege de schande en ook niet om een straf af te wenden. Die was al uitgesproken. David heeft oprecht berouw. Natan gelooft David als die erkent dat hij gezondigd heeft. Dat zijn geen loze woorden. Misschien maakte dat David wel tot de man naar Gods hart, oprecht berouw.

In Psalm 51 zingt hij na dit moment:

*⁵Ik ken mijn overtredingen,
mijn zonde staat bestendig vóór mij.*

En

*¹¹Verberg uw aangezicht voor mijn zonden,
delg al mijn ongerechtigheden uit.*

*¹²Schep mij een rein hart, o God,
en vernieuw in mijn binnenste een vaste geest;*

Voor de huisgroep:

De overtreding van David is geen toevallige, eenmalige uitglijer van een koning die even zijn driften niet onder controle heeft. Hij gedraagt zich echt als een despoot. Hij heeft een harem met vrouwen als Michal en Abigaïl, en blijft thuis als zijn legers uittrekken. Zijn oog valt op Batseba en hij laat haar halen. Hij vergrijpt zich aan haar, al dan niet met medewerking, en stuurt haar gewoon weer naar huis. Als hij hoort dat zij zwanger is, van één keer (?), probeert hij Uria zo ver te krijgen dat die een nacht thuis slaapt zodat hij kan denken dat het kind van hem is. En als dat niet lukt, zorgt hij dat Uria sterft in de strijd.

Dit is geen incident.

Dit voorbeeld krijgt navolging bij zijn zonen: Amnon verkracht zijn halfzus Tamar, Absalom doodt zijn broer hierom met daarbij nog meer broers. Absalom verstoot zijn vader van de troon en voor de ogen van het volk neemt Absalom bezit van de bijvrouwen van David. Dit zijn geen incidenten. Het huis van David is verworpen tot een oosters hof met alle intriges van dien.

Het is bijzonder dat de Bijbel zo eerlijk is over levens van helden. Noach, Mozes, Simson, David, allemaal helden die uiteindelijk heel menselijk blijken te zijn.

1

David wordt genoemd als voorbeeld. Kunt u mensen noemen die voor u een voorbeeld waren? In welk opzicht?

2

Zijn er ook voorbeelden geweest die uiteindelijk heel teleurstellend waren? Wat deed dat met u/jou?

3

De geschiedenis van het huis van David laat heel indringend zien dat een overtreding van iemand doorwerkt in de komende generaties. Wat is er nodig om deze ketting te doorbreken?

Lees psalm 51.

Vind je in deze psalm de berouw van David terug?

Doet David in zijn lied recht aan wat er gebeurd is?

Hoe zie je in deze psalm terug dat David een man naar Gods hart is?

4

Mensen met macht hebben een figuur nodig zoals Natan. 'Naast een goede koning staat een profeet'.

Hoe werkt dat in onze democratie?

Is er een instantie die de macht corrigeert?

Werkt het principe van de trias politica: wetgevende macht, uitvoerende macht en rechterlijke macht zo?

Is de kiezer Natan? Of missen we in onze tijd een ethisch kompas als Natan?

5

Natan vermaant David in een gelijkenis.

Vermanen ligt heel gevoelig in onze tijd. Logisch, want door de eeuwen heeft de kerk vermaand, omdat zij meende de wijsheid in pacht te hebben. De kerk is niet altijd een Natan geweest, maar werd zelf ook een David, despotisch, machtsmisbruik en verdoezelen van fouten.

Maar betekent dat, dat we als gelovigen elkaar niet meer vermanen, waarschuwen? Als je iemand onvoorzichtig ziet oversteken voor een vrachtauto langs, dan waarschuw je toch ook. Kijk uit!

6

Wat doen we met de tekst van Paulus in Kolossenzen 3:

¹⁶Laat Christus' woorden in al hun rijkdom in u wonen; onderricht en vermaan elkaar in alle wijsheid, zing met heel uw hart psalmen en hymnen voor God en liederen die de Geest u vol genade ingeeft. ¹⁷Doe alles wat u zegt of doet in de naam van de Heer Jezus, terwijl u God, de Vader, dankt door hem.

U kunt afsluiten met: gebed op blz. 1355 van het liedboek

8. Hizkia. Bidden en werken

Lezen: 2 Koningen 20- 1-6

Te gebruiken als opening:

Koning Hizkia is heel ernstig ziek, ten dode toe. dan volgt er een heel bijzonder gesprek. God spreekt tot Hizkia bij monde van de profeet Jesaja. Deze brengt de boodschap en vertrekt, en Hizkia antwoordt God rechtstreeks, in gebed. Tot tranen toe bewogen. En God spreekt niet alleen, maar hij luistert ok.

Zoals we tijdens de tocht van het volk Israël door de woestijn vaak lezen dat het geroep van het volk tot God doordringt en dat Hij ingrijpt. Of in het boek richteren: als de nood het hoogst is, is de redding nabij. Wordt het volk in het nauw gebracht door vijanden, het roept tot God, er komt een richter. En God verlost zijn volk.

Immers: wat vlied' of bezwijk', getrouw is mijn God (lied 470 , oude liedboek). En na dit gebed, uit diepten van ellende., geeft God H de koning antwoord. Jesaja is nog niet van het erf of hij moet al terug met een goed bericht. Redding. Niet alleen voor Hizkia, m.b.t. zijn gezondheid. maar ook tot de hele bevolking van Jeruzalem. De koning van Assur, die in een belegering voor de poorten ligt zal de stad niet innemen.

Wat een geweldig resultaat na dit indringendste gesprek tussen God en met, dat maar denkbaar. een gesprek op leven en dood. En nee we horen niet waarom God de koning mededeelt dat hij zal sterven, en ook niet waarom dit toch niet gebeurt. Duidelijk is wel dat God werkelijk luistert. Zijn standpunt is niet onwrikbaar. Zoals hij reageerde op Kains vraag om een leefbaar leven, zoals Hij reageert op Abraham die smeekt om leven voor Sodom en Gomorra, Zo Schenkt God hier het leven aan de stad en de vorst.

Wij mogen hier moed en vertrouwen uit putten wanneer wij met God in gesprek gaan. vaak praten we misschien wel met elkaar over God. maar in de kerk mogen we ook samen et elkaar praten met god. In ons bidden.

En God is trouw. Ook al heeft Hizkia er blijkbaar niet heel veel vertrouwen in dat zijn gebed wordt verhoord, hij vraagt om een teken. Dan zegt God niet: kleingelovige, als het zo moet dan zoek je het zelf maar uit. Nee, hij doet zijn belofte gestand. Leven en niet de dood. En Paasverhaal in een notendop.

Voor de huisgroep:

Meer info

Hizkia , opnieuw een naam met een diep betekenis "Kracht is JHWH" En die kracht houdt hem staande.

Vanaf koning Saul passeren er in de boeken Samuel, Koningen en Kronieken heel wat vorsten van Israël de revue. Over sommigen horen we vrijwel niets(zekrja, Sallum en Menachem bijvoorbeeld, II koningen 15)), terwijl anderen heel uitgebreid aan de orde komen. Saul, David en Salomo natuurlijk maar ook Achab, vanaf I koningen 15, en Hizkia, vanaf II Koningen 18.

Wat alle koningen gemeen hebben : ze krijgen een beoordeling. Van allemaal horen we of het een goede of een slechte Koning was. En goed wordt dan niet afgemeten aan prestaties. Dn zou Bijvoorbeeld koning Achab een super koning zijn. Een groot rijk, handels verdragen met vele volkeren, zo belangrijk in de wereld toen dat hij genoemd wordt in de geschiedenisboeken van Babel, vrede aan alle landsgrenzen. Meestal genoeg opbrengst van de oogst. Het kan niet beter. En toch krijgt hij het oordeel super slecht. En dan Gaat het om zijn band met God, om zijn Godsdienstig functioneren. En dat kan haast niet slechter. Hij neemt het op tegen de profeet Elia, Hij laat vreemde goden toe , en voert regels en gewoonten van vreemde goden (Baal) in, geheel beïnvloed door zijn buitenlandse vrouw Izebel. Er komen buitenlands baal priester en in het geloof van Israël wordt plaats in geruimd voor vreemde gebruiken en symbolen./.

Goed is het oordeel over de koningen Hizkia, Asa en Josia. Zij nemen het op voor God en voor zijn dienst. de invloed van vreemde goden wordt teruggedrongen, tempeldienst en ander godsdienstige samenkomsten worden in ere herstelt. De grote feesten worden weer gevierd en er klinkt telkens de oproep om trouw te zijn aan God en zijn geboden.

1

Welke maatstaven gebruiken wij om koningen te beoordelen. Of in onze tijd bijv. om de regering goed of slecht te vinden?

Goed , in Gods ogen wil niet zeggen feilloos. Maar sommige daden herstellen de godsdienst in Israël: Offerhoogten, gewijde stenen, palen en altaren voor andere goden verwijderen. Zelfs de koperen slang van Mozes uit de woestijn laat hij vernietigen. Deze werd als afgod gezien en aanbeden. Er was een offerdienst voor, en ze kreeg , als een gewone godin, een naam: 'Nechustan"= koperen. (hoofdstuk 18)

2

Wat zou dat oordeel: " Godsdienstig goed" betekenen in onze tijd Hoe gaan wij om met niet gelovigen. Moet er weer en soort beeldenstorm komen om alle andere/ verkeerde in onze ogen/ onbekende gebruiken en symbolen uit de weg te doen. En hoe zit het dan in onze multiculturele samenleving met de omgang met aanhangers van andere goden. Hoe zouden we op (moeten) treden. Zouden we wel op moeten treden?

Op politiek terrein ging ook niet alles goed. Eerst wel. Onder Hizkia wordt het juk van vijand Assur afgeworpen. En Hizkia blijft trouw aan God in de strijd, en vertrouwt niet op menselijk/ vreemde bondgenoten. Hij geeft ook niet toe als tijdens zijn regering Samaria, de hoofdstad van het broeder-rijk van Juda, Israël, het 10 -stammen rijk wordt ingenomen. Maar Hizkia koopt de r dreiging af voor zijn 2-stammenrijk: Juda wordt schatplichtig. en het gaat fout als de premie wordt opgebracht niet allen met overheidsgeld(Schatten uit de paleizen) maar ook met het goud en zilver van Gods huis, de tempel. Als de druk heel groot wordt, houdt hizkia zijn volk voor om niet op te geven. Vertrouw p God, hij zal ons redden. . De vijand beloofd de belegering op te heffen na overgave. Dan kan iedereen weer eten en drinken, maar Hizkia zwijgt. Geen gesprek maar wel veelzeggend. En God zegt, bij monde van Jesaja steun toe. de stad wordt gered. En Hizkia zelf Hij klaagt in gebed zijn nood en de nood van zijn volk aan god. En opnieuw is het Jesaja di antwoord van Godswege brengt. Opnieuw een gesprek over redding en bevrijding, leven en niet de dood.

3

God redt. zijn Volk. maar de vijand (H 19 vanaf vers 35) massaal gedood dooreen engel Gods. Het roept een heel dubbel gevoel op. God redt, Geweldig. Maar een God die zo straft? hoe ervaart u dit? werd?

Ander goede daden voor het volk. Hij legt een waterleiding aan van uit de stad Jeruzalem, naar een verborgen vijver aan de voet van de heuvel. Maar helaas opnieuw fouten. Na zijn genezing is hij zo blij en trots dat hij de gezanten van de vijand, die hem geluk komen wensen met zijn herstel. De hele stad en al zijn rijkdom laat zien. A.H. W. wordt zo het politieke, militaire en economische systeem van Juda gehackt. De vijand kan nieuwe plannen maken. Dan eindigt het goede gesprek met een nieuwe waarschuwing van God. Alle rijkdom die je nu getoond hebt, het zal verloren gaan. Babel zal de stad innemen. En dan horen we van Hizkia tot slot een heel egoïstische gedachte. Het zal niet in mijn tijd zijn, na mij de zondvloed.

4

Na mij de zondvloed. Of zijn en blijven wij verantwoordelijk voor ons nageslacht? Hoe zit dat als we denken aan het klimaat en het milieu?

5

Na mij de zondvloed. En hoe zit het dan met God, kerk en geloof. Raakt het ons dat het aantal gelovigen in ons land afneemt? Leggen wij ons er zomaar bij neer wanneer ook onze kinderen niet meer.... En wat kun je daaraan doen? Laten we het kerkelijk leven gewoon doorsudder tot dat de laatste het licht uitdoet, of proberen we...? En wat kunnen we dan doen?

Hizkia heeft gebeden om genezing. En hij werd beter. Was dit zijn verdienste? Had God er een bijzonder bedoeling mee? Wordt je beter als je bidt, altijd zoals sommigen christenen menen. En als je niet beter wordt, heb jij dan te weinig geloof of bid je niet goed. Helaas zo automatisch werkt het niet. En als er een iemand was die in leven en werken heel dicht bij de Vader stond dan was het Zijn Zoon, Jezus, toch wel. En die in bad Golgotha: Laat de zere beker aan mij voorbij gaan. Zijn bede werd niet verhoord. Maar daardoor werd het na Goede Vrijdag ook Pasen. God wil ook voor ons het leven. in de strijd

Dit hoofdstuk begon met een goed gesprek. Een gebed, misschien tegen beter weten in. Maar god hoort. Laat dat ons het vertrouwen geven om nooit het gebed op te geven. God hoort. Hij wil ook voor ons het leven en niet de dood

Afsluiten met bijv. Gezang 170: 1, 2 oude liedboek